

ความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาคณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ณัชชา วงศ์เทพบุตร

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12121

อีเมลของผู้ประพันธ์บทความ: Naphitchaya.w@arts.tu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ 2) เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 325 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ และมีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) เท่ากับ 0.906 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงการทดสอบสมมติฐานด้วย T-test และ One-way ANOVA / LSD Post ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับ “มากที่สุด” (ค่าเฉลี่ย = 4.43) โดยมีความคาดหวังสูงสุดในด้านอาจารย์ (ค่าเฉลี่ย = 4.60) รองลงมาคือด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา (ค่าเฉลี่ย = 4.47) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย = 4.37) และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = 4.37) ส่วนด้านการพัฒนานักศึกษาอยู่ในระดับ “มากที่สุด” เช่นกัน (ค่าเฉลี่ย = 4.33) ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ได้แก่ การส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาและการถ่ายทอดความรู้ การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานภายนอก การสนับสนุนการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ และการเพิ่มประสิทธิภาพสิ่งอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีเพื่อรองรับการเรียนรู้

คำสำคัญ: ความคาดหวังของนักศึกษา, การจัดการเรียนการสอน, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, นักศึกษาชั้นปีที่ 1

Expectations of First-Year Students Regarding the Teaching and Learning Management at the Faculty of Liberal Arts, Thammasat University

Naphitchaya Wongtheppabut

Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Rangsit Center, Khlong Luang District, Pathum Thani 12121, Thailand

Corresponding author's e-mail: Naphitchaya.w@arts.tu.ac.th

Abstract

This research aims to: (1) study the expectations of first-year students toward the teaching and learning management at the Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, and (2) propose recommendations for improving instructional management to meet students' needs. This is a quantitative research study. The sample consisted of 325 first-year students in the academic year 2024, selected using stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire, validated for content accuracy by experts, with a reliability coefficient (Cronbach's Alpha) of 0.906. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequencies, percentages, means, and standard deviations, along with hypothesis testing using t-tests and One-way ANOVA/ LSD Post. The results revealed that students' overall expectations toward teaching and learning management were at the "highest" level (Mean = 4.43). The highest expectation was in the aspect of instructors (Mean = 4.60), followed by curriculum and course content (Mean = 4.47), teaching and learning processes (Mean = 4.37), learning support facilities (Mean = 4.37), and student development (Mean = 4.33), all of which were at the "highest" level. The recommendations from the study include promoting instructors' skills in academic advising and knowledge transfer, improving the curriculum to align with external standards, supporting the development of English language proficiency, and enhancing technological facilities to better support effective learning.

Keywords: Student expectations, Instructional management, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, First-year students

บทนำ

ในโลกยุคปัจจุบันที่เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล โครงสร้างทางเศรษฐกิจ และรูปแบบการจ้างงาน ส่งผลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์และแนวโน้มของการเลือกเส้นทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ (World Economic Forum, 2020; OECD, 2018) “การศึกษาในระดับอุดมศึกษา” จึงไม่เพียงแต่ทำหน้าที่พัฒนาทักษะวิชาการของผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทในการกำหนดทิศทางชีวิตและอาชีพของผู้เรียนในอนาคต (UNESCO, 2021) ในบริบทของประเทศไทย การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศ โดยการผลิตบัณฑิตในระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ความเข้าใจในมิติสังคม และการทำงานแบบบูรณาการ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) ดังนั้น การเลือกศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยจึงกลายเป็นการตัดสินใจที่สำคัญของผู้เรียน ซึ่งสะท้อนทั้งความคาดหวังในด้านคุณภาพการศึกษา ชื่อเสียงของสถาบัน และโอกาสทางอาชีพในอนาคต (Schneider & Yin, 2011)

คณะศิลปศาสตร์นับเป็นสถาบันทางวิชาการที่มีบทบาทในการพัฒนาความรู้ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพ มีจิตสำนึกทางสังคม และมีความสามารถในการใช้ภาษาและการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ (คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2566) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ยึดมั่นในบทบาทดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยเปิดสอนหลากหลายหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาคมโลก การเข้าสู่ยุคดิจิทัลและการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ (knowledge-based economy) ทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมและปัจจัยในการเลือกคณะหรือหลักสูตรที่ซับซ้อนและหลากหลายมากขึ้น ปัจจัยเดิม เช่น ชื่อเสียงของสถาบัน ทำเลที่ตั้ง และอัตราค่าเล่าเรียนจบ ยังคงมีความสำคัญ แต่อาจไม่เพียงพออีกต่อไป เนื่องจากผู้เรียนเริ่มพิจารณาปัจจัยเพิ่มเติม เช่น ความยืดหยุ่นของหลักสูตร การเรียนการสอนที่ผสมผสานเทคโนโลยี ความสามารถในการต่อยอดในระดับสากล รวมถึงโอกาสในการมีอาชีพที่หลากหลาย ไม่จำกัดอยู่เพียงในสายวิชาที่ศึกษา (Yorke, 2006; Kotler & Fox, 1995) นอกจากนี้ ความผันผวนของตลาดแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากเทคโนโลยีและเศรษฐกิจดิจิทัล ทำให้ผู้เรียนมีแนวโน้มเลือกคณะที่สามารถมอบ “ทักษะที่ถ่ายโอนได้” (transferable skills) เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นทักษะที่คณะศิลปศาสตร์มีศักยภาพในการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการดังกล่าว (OECD, 2018; Trilling & Fadel, 2009)

การเข้าใจ “ความคาดหวัง” ของนักศึกษาถือเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะในด้านการรับนักศึกษาใหม่ การพัฒนาหลักสูตร และการปรับภาพลักษณ์ของคณะให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย (Schreiner, 2009) การตอบสนองความคาดหวังของนักศึกษาไม่เพียงช่วยดึงดูดผู้เรียนให้เลือกเข้าศึกษาในคณะเท่านั้น แต่ยังช่วยรักษาคุณภาพของผู้เรียนให้ตรงกับเป้าหมายทางวิชาการและวิชาชีพของสถาบัน นอกจากนี้ การเข้าใจความคาดหวังยังเป็นองค์ประกอบหนึ่งของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ซึ่งเน้นให้สถาบันมีการรับฟังเสียงของผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่นอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน บริการสนับสนุน และการพัฒนาองค์กรในภาพรวมให้

สามารถแข่งขันได้ในระดับประเทศและนานาชาติ (สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564)

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาและขับเคลื่อนคณะให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในยุคสมัยใหม่ได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำแนกตามเพศและสาขาวิชาที่กำลังศึกษา
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยจะกล่าวถึงระเบียบวิธีที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนในคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,012 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากร โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ เท่ากับ 5% หรือ 0.05 แต่ในที่นี้ขึ้นอยู่กับผู้วิจัย โดยส่วนใหญ่ใช้ 0.05 ใช้สูตรคำนวณ ได้ขนาดตัวอย่าง N เท่ากับ 325 คน (ขนาดประชากร) $N = 1,012$ (ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้) $e = 0.06$ ขึ้นอยู่กับผู้วิจัยโดยส่วนใหญ่ใช้ 0.05 (ค่าปกติมาตรฐานที่เปิดจากตาราง) $Z = 1.96$ (ขนาดตัวอย่าง) $n = 325.12$ จากการคำนวณพบว่า ได้ขนาดตัวอย่าง N เท่ากับ 325 คน ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportionate Stratified Random Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยจำแนกประชากรที่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มออกเป็นชั้นภูมิ (Stratum) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและครอบคลุม ซึ่งแบ่งตามกลุ่มลักษณะที่แตกต่างกันเป็นกลุ่มย่อย โดยกำหนดให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มมีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด แต่ให้มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มแต่ละกลุ่มเช่นกัน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของแต่ละกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน คือ ชั้นใดมีประชากรมากควรได้รับการสุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนที่มากกว่า และเพื่อให้มีการกระจายของข้อมูลที่เป็นสัดส่วน (Proportional) ยึดจำนวนประชากรย่อยของแต่ละกลุ่มเป็นหลัก (กลุ่มใดมากนำมาเป็นตัวอย่างมาก) ในที่นี้ยึดตามเพศและสาขาวิชา โดยกำหนดกลุ่มย่อยตามต้องการ อาศัยสัดส่วนขององค์ประกอบกลุ่มประชากรตามจำนวน 24 สาขาวิชา วิธีการสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากร และการเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามแบบออนไลน์ ผ่าน Google Form นำไปเก็บข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนในคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2567 ในแต่ละชั้นภูมิตามที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 ให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยผลการคำนวณขนาดประชากรและความแปรปรวนในแต่ละชั้นภูมิแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การคำนวณขนาดตัวอย่าง

ชั้นภูมิ (L)	ขนาดประชากรในชั้นภูมิที่ i (N _i)	ความแปรปรวนประชากรในชั้นภูมิที่ i (S _i ²)
1. อังกฤษ-อเมริกันศึกษา	7	0.4489
	32	0.4489
2. อังกฤษธุรกิจนานาชาติ	25	0.4489
	69	0.4489
3. จีนธุรกิจ	3	0.4489
	31	0.4489
4. ญี่ปุ่นธุรกิจ	4	0.4489
	13	0.4489
5. เกาหลีเชิงธุรกิจ	0	0.4489
	8	0.4489
6. เอเชีย	16	0.4489
	81	0.4489
7. RUSS	23	0.4489
	46	0.4489
8. เกาหลีศึกษา	2	0.4489
	39	0.4489
9. การแปล	9	0.4489
	27	0.4489
10. บรรณารักษ์	3	0.4489
	26	0.4489
11. ประวัติศาสตร์	12	0.4489
	27	0.4489
12. ภาษาศาสตร์	4	0.4489
	24	0.4489

ชั้นภูมิ (L)	ขนาดประชากรในชั้นภูมิที่ i (Ni)	ความแปรปรวนประชากรในชั้นภูมิที่ i (Si ²)
13. จิตวิทยา	17	0.4489
	41	0.4489
14. ภาษาวรรณกรรม	8	0.4489
	26	0.4489
15. อังกฤษ	31	0.4489
	39	0.4489
16. ไทย	6	0.4489
	33	0.4489
17. ฝรั่งเศส	10	0.4489
	38	0.4489
18. ปรัชญา	12	0.4489
	16	0.4489
19. ญี่ปุ่น	15	0.4489
	37	0.4489
20. ภูมิศาสตร์	5	0.4489
	26	0.4489
21. เยอรมัน	2	0.4489
	23	0.4489
22. ภาษาวัฒนธรรมจีน	7	0.4489
	37	0.4489
23. รัสเซีย	4	0.4489
	22	0.4489
24. สเปน	8	0.4489
	18	0.4489
รวม	1,012	

จากผลการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ ผู้วิจัยได้จัดสรรจำนวนตัวอย่างตามสัดส่วนของเพศในแต่ละสาขาวิชา ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การคำนวณขนาดตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิแบ่งตามสัดส่วน

ชั้นภูมิ(L)	ขนาดตัวอย่างในชั้นภูมิที่ i(N _i) ชาย	ขนาดตัวอย่างในชั้นภูมิที่ i(N _i) หญิง
1	2	10
2	8	22
3	1	10
4	1	4
5	0	3
6	5	26
7	7	15
8	1	13
9	3	9
10	1	8
11	4	9
12	1	8
13	5	13
14	3	8
15	10	13
16	2	11
17	3	12
18	4	5
19	5	12
20	2	8
21	1	7
22	2	12
23	1	7
24	3	6
รวม	74.85	250.27

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และกำหนดขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือหรือแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ คือ 1) ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหา ตามกรอบแนวคิดการวิจัย 2) จัดทำเครื่องมือ คือการสร้างแบบสอบถาม ปรับปรุงและดัดแปลงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย 3) นำเครื่องมือที่สร้างให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาระดับค่าดัชนีความสอดคล้องฯ ของข้อความที่ได้จากการคำนวณจากสูตรที่จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงจุดประสงค์หรือตรงตามเนื้อหา แสดงว่า ข้อคำถามข้อนั้นใช้ได้ แต่ถ้าได้ค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาแก้ไขปรับปรุงหรือตัดทิ้ง นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้แก้ไขหรือให้คำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (Cronbachs' alpha coefficient) ค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้โดยทั่วไปมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2545) แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามซึ่งมีหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choice Questions) ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประกอบด้วย 1) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา 3) ด้านอาจารย์ 4) ด้านการพัฒนานักศึกษา และ 5) ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับของการวัดเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Best & Khan, 1993) และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นลักษณะแบบสอบถามปลายเปิด

การจัดทำข้อมูล สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวความคิดในการวิจัย ซึ่งต้องครอบคลุมทั้งตัวแปรและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์สำหรับการวิจัยที่กำหนดไว้ และนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และตรวจสอบความถูกต้องของภาษา และดำเนินการประมวลผลข้อมูล (Data Processing) ข้อมูลที่ลงรหัสแล้วได้นำมาบันทึก โดยใช้ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ เพื่อการประมวลผลข้อมูล ซึ่งสังคมศาสตร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ผลการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการประมวลผลโดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัวแปรขึ้นไป สถิติที่ใช้ทดสอบ คือ One-way ANOVA / LSD Post

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 325 คน สามารถสรุปข้อมูลได้คือ เพศ ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 76.9 มีเกรดเฉลี่ยสะสมในช่วง 3.50 - 4.00 จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 62.2 ส่วนใหญ่มาจากเขตปริมณฑล (กรุงเทพมหานคร นครปฐม ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร) จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายหรือประกอบกิจการส่วนตัว จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 ครอบครัวของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ด้วยกันจำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 77.2 ส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 40,001 บาทขึ้นไปจำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 68.9 มีความสามารถในการจ่ายค่าเทอมในระดับมากกว่า 40,001 บาทขึ้นไปจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 42.2 สาขาวิชาที่มีนักศึกษามากที่สุด คือ การสื่อสารภาษาอังกฤษเชิงธุรกิจ (หลักสูตรนานาชาติ) จำนวน 30 คน (ร้อยละ 9.2) เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา (หลักสูตรภาษาไทย) จำนวน 30 คน (ร้อยละ 9.2) ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ที่ ศูนย์รังสิต จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2 และพักอาศัยอยู่ที่ หอพักนวมมหาวิทยาลัยจำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 81.2

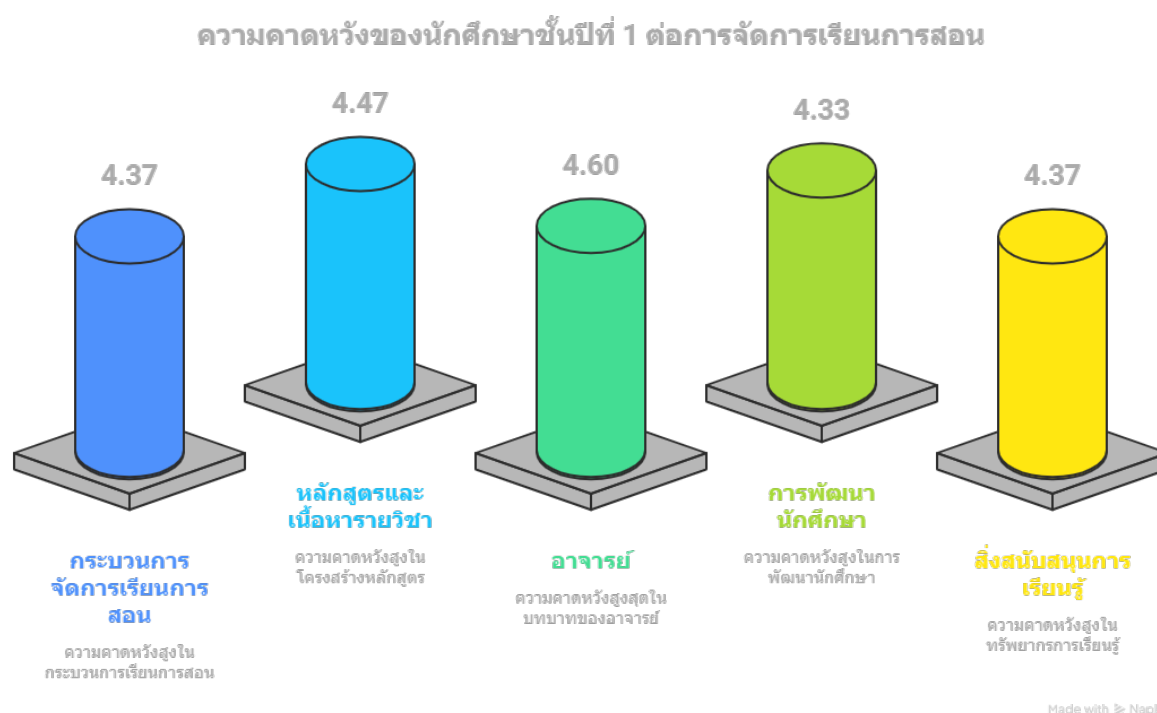
ผลการศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า โดยภาพรวม นักศึกษามีความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับ “มากที่สุด” ในทุกมิติที่ศึกษา ทั้งด้านกระบวนการเรียนการสอน หลักสูตรและเนื้อหารายวิชา อาจารย์ การพัฒนานักศึกษา และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านอาจารย์ เป็นด้านที่ได้รับค่าเฉลี่ยความคาดหวังสูงสุด (4.60) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับบทบาทของอาจารย์ในฐานะผู้ถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำ และเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างชัดเจน รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา (4.47) ซึ่งแสดงถึงความคาดหวังของนักศึกษาในเรื่องของโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาที่ทันสมัย และการยอมรับจากภายนอก ด้านการพัฒนานักศึกษา และ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ก็อยู่ในระดับ “มากที่สุด” เช่นกัน แม้จะมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงกว่าด้านอื่น ซึ่งอาจสะท้อนความหลากหลายของความคาดหวังในกลุ่มนักศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องทุนการศึกษาและการพัฒนาทักษะเฉพาะทาง ผลการวิจัยในครั้งนี้จึงสามารถใช้เป็นแนวทางในการ วางแผนพัฒนาหลักสูตร และ ปรับปรุงกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสม โดยคณะควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมศักยภาพของอาจารย์ การพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และการสนับสนุนทรัพยากรด้านการเรียนรู้อย่างครอบคลุม เพื่อให้สอดคล้องกับความคาดหวังของนักศึกษาในยุคปัจจุบัน และก้าวสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพตามเป้าหมาย

ตารางที่ 3 สรุปรายด้านความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของ คณะ ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับความคาดหวัง
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.37	0.608	มากที่สุด
ด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา	4.47	0.580	มากที่สุด
ด้านอาจารย์	4.60	0.493	มากที่สุด
ด้านการพัฒนานักศึกษา	4.33	0.752	มากที่สุด
ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.37	0.772	มากที่สุด
รวม	4.43	0.536	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 สรุปโดยภาพรวม พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนในทุกด้านอยู่ในระดับ “มากที่สุด” โดยเฉพาะ ด้านอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดที่ 4.60 รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา (ค่าเฉลี่ย = 4.47) ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษาให้ความสำคัญทั้งด้านผู้สอนและโครงสร้างเนื้อหาวิชาที่ได้รับ

เพื่อให้เห็นภาพรวมของระดับความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในแต่ละด้านอย่างชัดเจน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบแผนภาพ ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 สรุปความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผลการทดสอบสมมติฐาน สมมติฐานที่ 1 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศิลปศาสตร์ที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน (Sig. = 0.95) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 4 แสดงความแตกต่างของความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำแนกตามเพศ

ความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลป ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ชาย		หญิง		t	p-value	ผลทดสอบ
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.			
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.34	0.572	4.38	0.619	-0.530	0.59	ไม่แตกต่าง
ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา	4.54	0.547	4.45	0.589	1.148	0.25	ไม่แตกต่าง
ด้านอาจารย์	4.57	0.474	4.61	0.498	-0.747	0.45	ไม่แตกต่าง
ด้านการพัฒนานักศึกษา	4.34	0.694	4.33	0.770	0.148	0.88	ไม่แตกต่าง
ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.38	0.791	4.37	0.768	0.095	0.92	ไม่แตกต่าง
ภาพรวม	4.43	0.496	4.43	0.548	0.059	0.95	ไม่แตกต่าง

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีหลักสูตร/สาขาวิชาที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีหลักสูตร/สาขาวิชาที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในภาพรวมแตกต่างกัน (F = 2.371 , Sig. = 0.001) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานข้างต้น เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีหลักสูตร/สาขาวิชาที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาในแต่ละหลักสูตร/สาขาวิชา มีระดับความคาดหวังที่แตกต่างกันในหลายมิติ โดยเฉพาะในด้านกระบวนการเรียนการสอนและด้านหลักสูตร ซึ่งอาจสะท้อนถึงความหลากหลายของบริบทการจัดการเรียนรู้ในแต่ละหลักสูตร ทั้งในแง่ของเนื้อหา รูปแบบการสอน และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 การทดสอบความแปรปรวนของความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	ผลทดสอบ
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน	Between Groups	18.992	23	0.826	2.466	0.000*	แตกต่าง
	Within Groups	100.808	301	0.335			
	Total	119.800	324				
ด้านหลักสูตรและเนื้อหา รายวิชา	Between Groups	16.075	23	0.699	2.260	0.001*	แตกต่าง
	Within Groups	93.098	301	0.309			
	Total	109.172	324				
ด้านอาจารย์	Between Groups	10.389	23	0.452	1.987	0.005*	แตกต่าง
	Within Groups	68.430	301	0.227			
	Total	78.819	324				
ด้านการพัฒนานักศึกษา	Between Groups	21.405	23	0.931	1.726	0.022*	แตกต่าง
	Within Groups	162.288	301	0.539			
	Total	183.693	324				
ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	Between Groups	25.610	23	1.113	1.997	0.005*	แตกต่าง
	Within Groups	167.837	301	0.558			
	Total	193.447	324				
Total	Between Groups	14.289	23	0.621	2.371	0.001*	แตกต่าง
	Within Groups	78.862	301	0.262			
	Total	93.151	324				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีหลักสูตร/สาขาวิชาที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในภาพรวมแตกต่างกัน ($F = 2.371$, $Sig. = 0.001$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานข้างต้น เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีหลักสูตร/สาขาวิชาที่กำลังศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและเนื้อหา รายวิชา ด้านอาจารย์ ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาในแต่ละหลักสูตร/สาขาวิชา มีระดับความคาดหวังที่แตกต่างกันในหลายมิติ โดยเฉพาะในด้านกระบวนการเรียนการสอนและด้านหลักสูตร ซึ่งอาจสะท้อนถึงความหลากหลายของบริบทการจัดการเรียนรู้ในแต่ละหลักสูตร ทั้งในแง่ของเนื้อหา รูปแบบการสอน และ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

เพื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่ของความคาดหวังระหว่างหลักสูตร/สาขาวิชา ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) โดยผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในภาพรวม จำแนกตามหลักสูตร/สาขาวิชาที่กำลังศึกษา ด้วยวิธี LSD

กลุ่มเปรียบเทียบ	Mean Difference	Sig. (p-value)
ภาษาอังกฤษ - ภาษาอังกฤษ (นานาชาติ)	0.40644	0.011
ภาษาอังกฤษ (รหัส 4 ปี) - ภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจสากล (BEB)	0.37234	0.010
ภาษาอังกฤษ (รหัส 4 ปี) - ภาษาไทย	0.35997	0.015
ภาษาอังกฤษ (รหัส 4 ปี) - ภาษาญี่ปุ่น	0.35126	0.023

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า นักศึกษาทุกหลักสูตร/สาขาวิชามีความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมสูงกว่านักศึกษาสาขาภาษาญี่ปุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจสะท้อนถึงความแตกต่างของลักษณะการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนการสอน หรือประสบการณ์ของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา อันเป็นข้อมูลสำคัญที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อความคาดหวังของนักศึกษาในแต่ละสาขาได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่องความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2567 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน และด้านกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณิการ์ ชนะนิล (2560) ที่พบว่า ผู้ปกครองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคาดหวังในด้านผู้สอนและระบบการเรียนการสอนในระดับมาก โดยเฉพาะความคาดหวังที่ผู้สอนจะให้คำปรึกษาและส่งเสริมนักศึกษาให้สำเร็จการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าส่วนสำคัญของความคาดหวังมักเน้นไปที่คุณภาพของผู้สอนและระบบการเรียนการสอน และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ Thongkrajai and Qi (2019) ที่ศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาต่อกระบวนการเรียนการสอนใน 6 ด้าน โดยพบว่ามีความคาดหวังอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ซึ่ง

สอดคล้องกับผลวิจัยในครั้งนี้ที่พบว่านักศึกษาคาดหวังให้หลักสูตรมีความทันสมัย ครอบคลุม และตอบโจทย์ต่อสังคม ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีความคาดหวังต่อการเรียนการสอนที่เป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจน และสามารถพัฒนาตนเองในด้านทักษะวิชาการและคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งตรงกับผลการศึกษาโดย กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2562) ที่พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความคาดหวังต่อหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มเดียวกันว่า นักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่างให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และคุณภาพการจัดการศึกษา อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรณพนัช จันทา และคณะ (2562) ที่พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความคาดหวังในหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในด้านความชัดเจนของหลักสูตร การใช้สื่อการเรียนการสอน และการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความหลากหลายของนิสิต ซึ่งสามารถนำมาพัฒนาและออกแบบหลักสูตรของคณะศิลปศาสตร์ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน

ในภาพรวม งานวิจัยในครั้งนี้ยังสนับสนุนข้อค้นพบของ นฤตล คงทน (2560) ที่ระบุว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความคาดหวังในระดับมาก โดยเฉพาะในหมวดวิชาทฤษฎีและประยุกต์ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงได้กับความคาดหวังของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ต้องการรากฐานที่มั่นคงทางวิชาการ เพื่อพัฒนาต่อยอดในอนาคต สุดท้าย การที่ผลวิจัยพบว่านักศึกษาบางหลักสูตรมีความคาดหวังที่แตกต่างกันในบางด้าน สอดคล้องกับผลวิจัยของ ทศนันท์ ปรีดิภูมิเศรษฐ (2557) ที่พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์มีผลต่อความคาดหวังต่อสถานที่และสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความคาดหวังของนักศึกษาอาจแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละกลุ่ม ทั้งนี้ คณะสามารถนำข้อมูลนี้ไปวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า ความคาดหวังของนักศึกษามีความแตกต่างกันตามสาขาวิชาที่ศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะด้านกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตร ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาแต่ละสาขามีลักษณะความต้องการและบริบทการเรียนรู้ที่ไม่เหมือนกัน ตัวอย่างเช่น นักศึกษาหลักสูตรนานาชาติมีแนวโน้มคาดหวังต่อหลักสูตรที่ทันสมัยและเป็นที่ยอมรับในระดับสากลมากกว่า ขณะที่นักศึกษาหลักสูตรภาษาไทยบางสาขาให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการเรียนรู้และโอกาสพัฒนาทักษะเฉพาะทาง ผลการวิจัยนี้จึงชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรและกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนควรมีทั้ง แนวทางร่วมในภาพรวม และ แนวทางเฉพาะที่สอดคล้องกับความคาดหวังของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า นักศึกษามีความคาดหวังในระดับสูงต่อการจัดการเรียนการสอนในทุกมิติ โดยเฉพาะบทบาทของอาจารย์ หลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ ความคาดหวังของนักศึกษาแตกต่างกันตามบริบทของสาขาวิชาที่ศึกษา สะท้อนถึงความหลากหลายด้านประสบการณ์และทัศนคติที่ส่งผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้ตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนอย่างมีความยืดหยุ่น ทันสมัย และเชื่อมโยงกับโลกการทำงานในอนาคต อีกทั้งข้อมูลจากงานวิจัยยังสามารถ

นำไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบายด้านการรับนักศึกษาใหม่ การวางกลยุทธ์การสื่อสารภาพลักษณ์ของคณะ ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพอาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนมากขึ้น เช่น การเรียนรู้แบบ Active Learning, Project-based Learning และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เพื่อเพิ่มความกระตือรือร้นและความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนรู้

ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา

ควรมีการทบทวนและพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงเพิ่มโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทักษะที่นำไปใช้ได้จริง เช่น การคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม และการประยุกต์ความรู้ในสถานการณ์จริง โดยเฉพาะการส่งเสริมการรับรองหลักสูตรจากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ด้านอาจารย์

ควรสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอด และทักษะการให้คำปรึกษา เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ การให้คำแนะนำทางวิชาการและวิชาชีพที่ตอบโจทย์นักศึกษาแต่ละกลุ่มได้ดีขึ้น

ด้านการพัฒนานักศึกษา

ควรเพิ่มกิจกรรมหรือหลักสูตรเสริมที่ช่วยพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและทักษะสากลอื่นๆ เช่น การพูดในที่สาธารณะ การทำงานข้ามวัฒนธรรม และทักษะดิจิทัล เพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษาให้สามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้

ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ควรพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีให้มีความทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา โดยเฉพาะการจัดให้มีระบบอินเทอร์เน็ต (Wi-Fi) ครอบคลุมทุกพื้นที่ รวมทั้งปรับปรุงพื้นที่อ่านหนังสือและทรัพยากรห้องสมุดให้เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างแท้จริง

นอกจากนี้ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพของอาจารย์ หลักสูตร เนื้อหา รายวิชา และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการทบทวนและพัฒนาแผนกลยุทธ์ของคณะให้ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ 3 ด้าน ดังนี้

ด้านการผลิตบัณฑิต

- ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานระดับชาติและนานาชาติ รวมถึงแนวโน้มของ ตลาดแรงงานและทักษะแห่งอนาคต (Future Skills)
- ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Interdisciplinary) การเรียนรู้เชิงรุก และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้
- ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ทั้งด้านวิชาการ การสื่อสาร การให้คำปรึกษา และการสร้างความสัมพันธ์กับนักศึกษา เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดี
- จัดโครงการเสริมหลักสูตร (co-curricular) ที่เน้นการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม รวมถึงการ เตรียมความพร้อมสู่เวทีสากล

ด้านการวิจัย

- สนับสนุนให้คณาจารย์ทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม ความต้องการ หรือความคาดหวังของนักศึกษา เพื่อ ใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
- ส่งเสริมงานวิจัยที่มีเป้าหมายเพื่อตอบสนองต่อการปรับตัวของคณะในยุคดิจิทัล เช่น การศึกษานวัตกรรม การเรียนรู้ หรือการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน
- บูรณาการผลการวิจัยเข้ากับการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนานักศึกษา เพื่อสร้างวัฒนธรรมแห่งการ เรียนรู้จากงานวิจัย

ด้านการบริการวิชาการ

- พัฒนาและขยายบริการวิชาการที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่น โครงการแนะแนว หลักสูตรเตรียมความพร้อม และกิจกรรมเปิดโลกศิลปศาสตร์
- พัฒนาเนื้อหาและเครื่องมือประชาสัมพันธ์ที่สื่อสารจุดแข็งของคณะฯ อย่างชัดเจน เช่น ความหลากหลาย ของหลักสูตร ความเป็นนานาชาติ และศักยภาพของบัณฑิต
- สร้างความร่วมมือกับโรงเรียน ชุมชน และภาคีเครือข่าย เพื่อให้บริการวิชาการในลักษณะที่นักเรียนสามารถ เข้าถึงข้อมูลและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในคณะศิลปศาสตร์ได้อย่างครอบคลุม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในระหว่างการศึกษา ผู้วิจัยค้นพบข้อมูลที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีอื่นๆ เช่น นักศึกษาชั้นปีที่ 2 - 4 เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังกับประสบการณ์จริงในการเรียนการสอน และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความคาดหวังในแต่ละช่วงปี
2. ควรเพิ่มวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือกลุ่มสนทนา (Focus Group) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ช่วยอธิบายบริบทหรือเหตุผลเบื้องหลังความคาดหวังของนักศึกษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
3. ควรขยายการศึกษาวิจัยไปยังนักศึกษาจากคณะอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบลักษณะของความคาดหวังที่แตกต่างกันในแต่ละสาขาวิชา และใช้ข้อมูลดังกล่าวในการพัฒนานโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยโดยรวม

หมายเลขจริยธรรมการวิจัย (IRB)

รหัสโครงการวิจัยที่ SSTU-EC 126/2567 หนังสือรับรองเลขที่ 018/2567

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา ไกรเพชร รองศาสตราจารย์พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์ และนายจรศักดิ์ เพ็ชรรัตน์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงและพัฒนาผลงานวิจัยฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ทุกคนที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามอย่างตั้งใจ

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณครอบครัวและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่เป็นกำลังใจสำคัญตลอดกระบวนการจัดทำผลงานวิจัยฉบับนี้ จนแล้วเสร็จด้วยความเรียบร้อย

เอกสารอ้างอิง

กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2561). รายงานความคาดหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ต่อการเลือกศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561.

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. http://acad.msu.ac.th/th/file_uploads/researchs/rs-2018-10-04143046.pdf

กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2562). รายงานความคาดหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ต่อการเลือกศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2562.

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. http://acad.msu.ac.th/th/file_uploads/researchs/rs-2019-08-26080538.pdf

กัลยา วาณิชยปัญญา. (2545). *หลักสถิติ* (พิมพ์ครั้งที่ 7). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2566). *แผนกลยุทธ์ คณะศิลปศาสตร์ พ.ศ. 2565 - 2570* (ฉบับทบทวน). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทศนันท์ ปรีติภูมิเศรษฐ. (2557). *ความคาดหวังของผู้ที่สนใจจะศึกษาต่อโครงการปริญญาโททางบริหารธุรกิจ (MBA) ที่มีต่อมหาวิทยาลัยสำหรับเรียน MBA* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์].
https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2014/TU_2014_5602030545_946_316.pdf
- นฤตล คงทน. (2560). ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนระดับปริญญาโท กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. *วารสาร Mahidol R2R e-Journal*, 4(1), 192–210.
- พรรณพนัช จันทา, สมเกียรติ ไทยปรีชา, กิตติพงษ์ เพิ่มพูล, และศุภชัย เหมือนโพธิ์. (2562). ความคาดหวังและความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ที่มีต่อหลักสูตรการเรียนการสอนของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. *Walailak Journal of Learning Innovations*, 6(1), 85–105.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2564). *คู่มือเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)*. <http://www.edpex.org/>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13*. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (1993). *Research in education* (7th ed.). Allyn & Bacon.
- Kotler, P., & Fox, K. F. A. (1995). *Strategic marketing for educational institutions* (2nd ed.). Prentice Hall.
- OECD. (2018). *The future of education and skills: Education 2030*.
<https://www.oecd.org/education/2030>
- Schneider, M., & Yin, L. (2011). *The high cost of low graduation rates*. American Institutes for Research. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED523102.pdf>
- Schreiner, L. A. (2009). *Linking student satisfaction and retention*.
https://www.ruffalonl.com/documents/shared/Papers_and_Research/2009/LinkingStudent
- Thongkrajai, A., & Qi, Q. (2019). The expectation of 3rd year Chinese majored students Faculty of Humanities and Social Sciences Rajabhat Mahasarakham University for teaching and learning processes of Southwest Forestry University. *Chophayom Journal*, 30(2), 131142.
- Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st century skills: Learning for life in our times*. Jossey-Bass.
- UNESCO. (2021). *Reimagining our futures together: A new social contract for education*. UNESCO.
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379381>
- World Economic Forum. (2020). *The future of jobs report 2020*.
<https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2020>

Yorke, M. (2006). *Employability in Higher Education: What it is – What it is not*. Higher Education Academy.